

Prædiken til 1. søndag efter Helligtrekonger

Mark. 10,13-16

Anden tekstrække

Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Markus:

De bar nogle små børn til Jesus, for at han skulle røre ved dem; disciplene truede ad dem, men da Jesus så det, blev han vred og sagde til dem: »Lad de små børn komme til mig, det må I ikke hindre dem i, for Guds rige er deres. Sandelig siger jeg jer: Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det.« Og han tog dem i favn og lagde hænderne på dem og velsignede dem.

Markusevangeliet 10,13-16

”

Da jeg var barn, talte jeg som et barn, forstod jeg som et barn, tænkte jeg som et barn. Men da jeg blev voksen, aflagde jeg det barnagtige.”

Sådan hedder det et berømt sted hos Paulus. Her bliver der ligesom i evangeliet, vi netop hørte, talt om barnet, men umiddelbart på en anden måde. For her er lægges der afstand til det barnlige, det barnagtige er her noget, som jeg har lagt af mig, nu hvor jeg er blevet voksen.

Enhver ved vel, hvad han taler om: Barnet har ikke som den voksne overblik over tiden og sin egen tilværelse. For et barn er en uge en evighed, og adskillelse er derfor noget meget voldsomt og dramatisk. Barnet er samtidigt langt mere spontant og umiddelbart end vi voksne. Og enhver ved, at man gør et barn fortræd, hvis man udstyrer det med opgaver af samme art og omfang, som voksne mennesker har.

Børnearbejde er af gode grunde for længst blevet forbudt hos os, for vi ved, at vi skal huske at lade barnet være barn. Men hvis barnet skal have lov at være barn og leve i tryghed, frihed og ubelastet af tyngende pligter, ja, så kræver det én ting: At der er nogen til stede omkring barnet, der er voksne. Nogle voksne, som har aflagt det barnagtige, det umiddelbare og det spontane. Voksne der ikke umiddelbart smutter væk, når man får lyst til det. Som ikke dropper at lave mad og vaske tøj, fordi det er kedeligt og trivielt. Og som sætter barnet på plads, når der er behov for det; opdrager det, lærer det om forskellen

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 805, 125 årgang
Januar 2024
ISSN 0901-2214

Redaktion
Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk

på godt og ondt, og oplærer det, så det engang kan påtage sig voksenpligter.

Mange af os har da også gjort den opdagelse, at vi først for alvor følte os voksne den dag, vi stod med et barn i armene. Med ét blev vi pisket til at være voksne og leve mere forudsigeligt og regelmæssigt, måske sågar langt mere kedeligt end før, fordi vi kunne se, at vores barns liv og velfærd afhæng af os og af vores voksne adfærd.

Vi blev voksne for barnets skyld. Forudsætningen for at et barn kan være barn er kort sagt, at det er omgivet af andet end børn. At der er voksne mennesker, der har aflagt det barnlige, der tager sig af barnet. Uden den voksne kan det barnlige udarte og barnet kan komme til at gøre skade på sig selv og andre mennesker.

Et ekstremt og tankevækkende indblik i den voksenløse verdens uhygge får man i romanen "Fluernes Herre" af William Golding. Her følger man en flok skoledrenge, der under en atomkrig strander på en øde ø uden voksne. De skal altså klare sig igennem overladt til dem selv og organisere deres eget lille samfund helt uden lærere, opdragere og autoriteter. Resultatet bliver ikke barnlig idyl og spontan hygge, men konstante kampe mellem drengene. En utryg jungle med udskamning og overgreb på de drenge, der står alene, og ikke er en del af flokken.

I denne verden er der ingen voksne til stede. Ingen, der står over børnene. Ingen, der kan sætte dem på plads og resultatet bliver, at de løber amok og skaber helvede for hinanden. I virkeligheden skilddrer bogen en flok ekstremt forsømte børn, der på tragisk vis er overladt til sig selv. For det er i virkeligheden børnemishandling at overlade bør helt til sig selv og lade dem tage hele ansvaret for sig selv og andre. Børnene har brug for den voksne, lige såvel som vi voksne meget nødt vil undvære børnene.

Hvis alt det, jeg her har sagt, er rigtigt, hvordan kan Jesus så i dag fremhæve det lille barn og sige, at vi skal tage imod Guds rige ligesom et lille barn? Er meningen så ikke netop, at vi skal blive mindre voksne og mere barnlige? Nej, vi skal tage imod ligesom det lille barn. Vi skal ikke gå i barndom, men vi skal indse, at der er et forhold, et eneste hvor enhver af os er som børn, og det er i forhold til Gud. Derfor får de småsure og irritable disciple i dag at vide, at hvis der ikke er plads til børnene hos Jesus, ja, så er der heller ikke plads til dem. For over for Jesus er disciplene som børn. Som hjælpeløse børn, der bæres hen til ham. Som dåbsbørn bæres hen til døbefonten til velsignelse og genfødslen i Hans navn.

For mange mennesker er det pinligt eller i hvert grænseoverskridende at skulle indse sin hjælpeløshed og bogstaveligt talt kaste sig på knæ for Gud. For vi er jo netop voksne, myndige og selvstyrende. En af mine præstevener fortalte engang, om den første gang nogensinde han var til alters. Han var da en voksen ung mand, for kirken havde indtil da været noget helt fjernt for ham. En ting var særligt grænseoverskridende for ham, og det var at han skulle knæle – bøje sig, overgive sig. Og da han lå dér på altersranken og fordøjede denne ydmygelse af hans suveræne jeg, opdagede han pludselig, at på den ene side af ham lå dronning Margrethe på knæ og på den anden side af ham lå Aarhus dengang største kapitalist Herman Salling, som supermarkedet er opkaldt efter. To mennesker med magt, stor magt men alligevel på knæ over for Gud – side om side med en totalt ukendt, ubetydelig ung mand. Så forstod han, at det, at vi er børn overfor Gud, betyder, at vi overfor ham står på lige fod i forhold til hinanden. Uanset hvor meget eller hvor lidt indflydelse og anseelse vi så i øvrigt har. Vi deler barnekår over for Gud og vi skal tage imod hans rige ligesom et lille barn.

Guds rige, det er Guds Herredømme, det at Gud råder og styrer verden. At tage imod Guds rige er at sige ja til, at det er Gud, der styrer. At glæde sig

over, at han kerer sig om os, og glæde sig over, det er Gud, ikke mig, der i sidste ende er den voksne. For sådan er det jo: Når man er barn, er det, den voksne gør, jo ofte uforståeligt, gådefuldt, men barnet har tillid til, at det dets far og mor gør, er godt. Naturligvis vil barnet gerne have sin vilje, men det véd trods alt, at det er bedst at forældrene bestemmer, uanset hvor meget barnet plager. Sådan er det også i forhold til Gud. At tage imod Guds rige som et lille barn betyder, at vi ikke behøver at forstå, hvordan Gud råder og styrer. Det er nok at tro, at han råder. at han har det overblik, vi aldrig får. At han vil os det godt. Så bliver det godt at være til, godt at gå ind i nyt ukendt år. Sorgen vi møder i vores liv, er stadig sorg, smerten gør stadig ondt, angsten gør stadig bange, men vi kan som børnene til enhver tid søge trøst hos ham og glæde os over, at Han altid er der som den voksne. Den Pålidelige, den trofaste og nærværende, også når vi opfører os som utålmodige, urimelige børn – og ikke har aflagt det barnagtige.

Amen

Katrine Winkel Holm

Sognepræst i Sct. Mikkel's pastorat, Slagelse

Salmer (Den Danske Salmebog):

750: Nu titte til hinanden

308: Helligånd vor sorg du slukke

674: Sov sødt, barnlille

41: Lille Guds barn, hvad skader dig

511: Mægtigste Kriste